

Số: 194/HD-CĐN

Hà Nội, ngày 15 tháng 4 năm 2024

HƯỚNG DẪN

Thực hiện Chương trình chăm sóc và nâng cao sức khỏe người lao động, phòng chống bệnh nghề nghiệp trong các cấp công đoàn

Căn cứ Quyết định số 659/QĐ-TTg ngày 20/5/2020 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình chăm sóc và nâng cao sức khỏe người lao động, phòng chống bệnh nghề nghiệp giai đoạn 2020 - 2030 (sau đây viết tắt là *Quyết định 659/QĐ-TTg*), Hướng dẫn số 18/HD-TLĐ ngày 05/4/2024 của Đoàn Chủ tịch Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, Ban thường vụ Công đoàn Nông nghiệp và PTNT Việt Nam hướng dẫn triển khai thực hiện như sau:

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Mục đích

- Tạo sự chuyển biến tích cực và đổi mới hoạt động của các cấp công đoàn trong công tác chăm sóc sức khỏe người lao động (NLĐ), phòng chống bệnh nghề nghiệp (BNN); làm tốt hơn nữa công tác đại diện, chăm lo, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của NLĐ.
- Thúc đẩy sự quan tâm của cấp ủy, chính quyền, hệ thống chính trị, người sử dụng lao động (NSDLĐ) và toàn xã hội trong việc đảm bảo an toàn, vệ sinh lao động (ATVSLĐ), cải thiện điều kiện làm việc, tạo môi trường “Xanh - Sạch - Đẹp”, thân thiện, an toàn, góp phần bảo đảm sức khỏe nghề nghiệp cho NLĐ.
- Là cơ sở để các cấp công đoàn xây dựng kế hoạch hoạt động cụ thể và dành nguồn lực phù hợp triển khai thực hiện công tác chăm sóc và nâng cao sức khỏe NLĐ cụ thể hằng năm.

2. Yêu cầu

- Các hoạt động cần bám sát quan điểm chỉ đạo, mục tiêu, các giải pháp, nhiệm vụ trọng tâm của Quyết định 659/QĐ-TTg và gắn với việc thực hiện Nghị quyết Đại hội XIII Công đoàn Việt Nam và đại hội công đoàn các cấp nhiệm kỳ 2023 - 2028.
- Lựa chọn những nội dung phù hợp với chức năng, nhiệm vụ của tổ chức công đoàn; hoạt động cần thiết thực, hiệu quả, hướng về cơ sở và phục vụ trực tiếp cho đoàn viên, NLĐ. Huy động sự quan tâm, phối hợp của các bộ, ngành, địa phương, NSDLĐ, các nhà khoa học và đoàn viên, NLĐ cùng tham gia.

II. NỘI DUNG TRIỂN KHAI

1. Triển khai các hoạt động quán triệt nội dung của Quyết định 659/QĐ-TTg đến các cấp công đoàn, đoàn viên và NLĐ

- Tổ chức các hoạt động quán triệt, thông tin đến tất cả các cấp công đoàn, đoàn viên, NLD biết, hiểu rõ quan điểm, mục tiêu, nội dung Quyết định 659/QĐ-TTg.

- Việc tổ chức tuyên truyền, quán triệt Quyết định 659/QĐ-TTg gắn với việc triển khai học tập, nghiên cứu nghị quyết đại hội công đoàn các cấp, Đại hội XIII Công đoàn Việt Nam và lồng ghép với việc phổ biến chính sách, pháp luật mới liên quan đến quyền lợi đoàn viên, NLD.

2. Tuyên truyền phổ biến nhằm thúc đẩy các hoạt động chăm sóc, nâng cao sức khỏe NLD, phòng chống BNN.

- Đẩy mạnh công tác truyền thông về chăm sóc sức khỏe NLD cho đoàn viên, NLD. Thường xuyên cập nhật, bổ sung, hướng dẫn việc thực hiện các văn bản quy phạm pháp luật về ATVSLĐ, chăm sóc sức khỏe cho NLD, phòng chống BNN.

- Xây dựng góc truyền thông tại các doanh nghiệp. Sử dụng đa dạng và hiệu quả các kênh và hình thức truyền thông nhằm tăng cường sự tiếp cận hiệu quả trong công tác chăm sóc và nâng cao sức khỏe NLD.

- Xây dựng và cung cấp các tài liệu truyền thông về chăm sóc sức khỏe phù hợp với đối tượng công nhân viên chức lao động; lợi ích của việc tập thể dục giữa giờ, luyện tập thể dục, thể thao nâng cao sức khỏe đối với NLD; khuyến khích lối sống, dinh dưỡng lành mạnh cho NLD; phòng, chống bệnh, tật liên quan đến công việc và BNN, góp phần bảo đảm nguồn nhân lực.

3. Phối hợp với ngành Y tế và các cơ quan liên quan để thực hiện nội dung ưu tiên trong Chương trình chăm sóc và nâng cao sức khỏe NLD phòng chống BNN

- Phối hợp nghiên cứu bổ sung một số bệnh vào danh mục BNN được hưởng bảo hiểm xã hội.

- Ký chương trình phối hợp tổ chức khám sức khỏe định kỳ cho cán bộ, công chức, viên chức, NLD với giá ưu đãi.

- Tăng cường công tác giám sát và phối hợp liên ngành thanh tra, kiểm tra việc thực hiện chính sách, pháp luật về ATVSLĐ như kiểm tra công tác quan trắc môi trường lao động, khám sức khỏe định kỳ, khám BNN, trang cấp phương tiện bảo hộ lao động, công tác đảm bảo ATVSLĐ... để kịp thời phát hiện các vi phạm, các nguy cơ mất an toàn và gây BNN. Thông qua công tác tham gia thanh tra, kiểm tra, giám sát sẽ nắm được những bất cập, khó khăn vướng mắc trong quá trình thực hiện pháp luật về ATVSLĐ để đề xuất sửa đổi bổ sung cho phù hợp.

- Giám sát việc đảm bảo điều kiện thực hiện chi trả cho NLD khi mắc BNN và khi khám chữa bệnh ngoài giờ đối với các cơ sở lao động có đăng ký với cơ quan BHYT; việc quản lý sức khỏe nghề nghiệp tại đơn vị, doanh nghiệp.

- Thường xuyên sơ kết, tổng kết đánh giá hiệu quả công tác phối hợp để rà soát, bổ sung và xây dựng các kế hoạch hành động cụ thể, thiết thực, hiệu quả vì sức khỏe, an toàn tính mạng của đoàn viên, NLD.

4. Tăng cường vận động, tham gia xây dựng chính sách về nâng cao sức khỏe, phòng chống BNN

Các cấp công đoàn tích cực, chủ động tham gia với cơ quan nhà nước xây dựng, sửa đổi, bổ sung chính sách, pháp luật có liên quan đến quyền, nghĩa vụ của NLĐ về ATVSLĐ, quan tâm cải thiện điều kiện làm việc, chăm sóc, nâng cao sức khỏe và phòng chống BNN.

Quan tâm, tập trung tham gia góp ý, xây dựng những chính sách liên quan trực tiếp đến sức khỏe NLĐ như:

4.1. Cải thiện chất lượng bữa ăn ca của NLĐ

- Vận động, đối thoại, thương lượng với NSDLĐ thực hiện tốt Kết luận số 03/KL-BCH ngày 18/01/2022 của Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 7c/NQ-BCH ngày 25/2/2016 về “Chất lượng bữa ăn ca của người lao động”, đặc biệt quan tâm đến một số ngành nghề thâm dụng lao động như dệt may, da giày, thủy sản, chế biến gỗ, điện tử...;

- Hàng năm, công đoàn cấp trên chỉ đạo, hướng dẫn công đoàn cơ sở chủ động đề xuất, đối thoại, thương lượng với NSDLĐ cải thiện chất lượng bữa ăn ca cho NLĐ. Phát huy hơn nữa vai trò của tổ chức công đoàn trong việc đề xuất phương án chuẩn bị bữa ăn ca, tổ chức giám sát quy trình mua, chế biến, bảo quản thực phẩm, bảo đảm an toàn thực phẩm...

- Bữa ăn ca cần được cân đối các thực phẩm theo tháp dinh dưỡng, món ăn đa dạng, đảm bảo nhu cầu năng lượng theo từng nhóm đối tượng nghề, công việc. Người làm nghề, công việc nặng nhọc, độc hại, nguy hiểm và đặc biệt nặng nhọc, độc hại nguy hiểm (điều kiện lao động loại IV, V, VI) có định mức suất ăn khác với định mức suất ăn cho người làm nghề, công việc không nặng nhọc, không độc hại, không nguy hiểm (điều kiện lao động loại I, II, III), không cao bằng chung.

- Tăng cường chia sẻ, phát hành tài liệu “Nguyên tắc, chế độ ăn và bộ thực đơn mẫu cho bữa ăn của NLĐ” do Tổng Liên đoàn phát hành đến các công đoàn cơ sở, doanh nghiệp để họ tham khảo thực hiện nhằm đảm bảo cân đối các nhóm thực phẩm, dinh dưỡng, bữa ăn đáp ứng về nhu cầu năng lượng cho NLĐ.

- Xây dựng hướng dẫn cải thiện chất lượng bữa ăn ca của NLĐ tại một số ngành, nghề.

4.2. Chính sách bồi dưỡng bằng hiện vật đối với NLĐ làm việc trong điều kiện có yếu tố nguy hiểm, yếu tố có hại

- Các cấp công đoàn tham gia, đề xuất với NSDLĐ tham vấn ý kiến của người làm công tác y tế doanh nghiệp hoặc chuyên gia về dinh dưỡng để xây dựng cơ cấu hiện vật dùng để bồi dưỡng phù hợp với việc thải độc, tăng cường sức đề kháng của cơ thể, đồng thời phù hợp với từng vị trí việc làm, từng công việc cụ thể và sức khỏe của NLĐ.

- Ngoài những đối tượng được bồi dưỡng bằng hiện vật theo quy định, công đoàn cơ sở đề xuất với NSDLĐ thực hiện bồi dưỡng bằng hiện vật cho NLĐ không làm các nghề, công việc thuộc danh mục nghề, công việc đặc biệt nặng

nhọc, độc hại, nguy hiểm và nặng nhọc, độc hại, nguy hiểm nhưng đang làm việc trong điều kiện lao động có ít nhất một trong các yếu tố nguy hiểm, yếu tố có hại.

- Đề xuất bổ sung nghề, công việc nặng nhọc, độc hại nguy hiểm và nghề công việc đặc biệt nặng nhọc độc hại nguy hiểm mới phát sinh trong quá trình sản xuất vào danh mục để đảm bảo quyền lợi cho NLD; phối hợp với NSDLĐ lập và quản lý hồ sơ sức khỏe NLD theo quy định pháp luật ATVSLĐ.

4.3. Chính sách điều dưỡng sức khỏe cho NLD:

Nhằm tạo điều kiện để đoàn viên, NLD được nghỉ dưỡng, phục hồi sức khỏe, tái tạo sức lao động, tham gia hoạt động sản xuất tại các đơn vị, doanh nghiệp tạo ra các sản phẩm, hàng hóa tiêu dùng cho xã hội, hàng năm các cấp công đoàn tổ chức cho đoàn viên công đoàn, NLD bị tai nạn lao động, BNN bị suy giảm khả năng lao động từ 31% trở lên và đoàn viên công đoàn, NLD bị suy giảm khả năng lao động trong quá trình làm việc có kết quả khám sức khỏe định kỳ năm xếp loại sức khỏe loại IV, V, đi nghỉ dưỡng sức tập trung, hoạt động phục hồi sức khỏe tại khu nghỉ dưỡng của tổ chức công đoàn hoặc các đơn vị du lịch.

4.4. Chính sách về nâng cao đời sống tinh thần cho người lao động

- Các cấp công đoàn tổ chức các hoạt động văn hóa văn nghệ, thể dục thể thao và các hoạt động khác trong công nhân viên chức lao động nhằm giao lưu, kết nối, thể hiện được tài năng cá nhân, giải tỏa căng thẳng và nâng cao sức khỏe, tinh thần cho NLD.

- Đề xuất với NSDLĐ tổ chức tập thể dục giữa giờ cho NLD để giảm bớt căng thẳng, mệt mỏi qua đó sẽ hình thành nên thói quen luyện tập thể dục thể thao, giữ gìn sức khỏe góp phần phòng tránh BNN, nâng cao năng suất chất lượng công việc.

- CĐCS tham gia với doanh nghiệp về lương, thưởng và các chế độ phúc lợi cho NLD đảm bảo đời sống cho NLD.

- Nắm bắt và chia sẻ kịp thời tâm tư nguyện vọng của NLD, hướng dẫn, tư vấn và đề xuất doanh nghiệp giải quyết.

5. Nâng cao năng lực cho cán bộ công đoàn về công tác ATVSLĐ, chăm sóc sức khỏe, phòng chống BNN

- Xây dựng các tài liệu, chương trình đào tạo, tập huấn, cập nhật kiến thức, năng lực truyền thông về công tác ATVSLĐ, y tế lao động, đảm bảo dinh dưỡng, chất lượng bữa ăn ca, phòng, chống BNN, văn hóa an toàn lao động tại nơi làm việc...cho cán bộ công đoàn, đoàn viên và NLD.

- Nâng cao nhận thức cho cán bộ công đoàn về vệ sinh môi trường lao động, các biện pháp ATVSLĐ, phòng chống các yếu tố nguy hiểm và yếu tố có hại, xây dựng các mô hình và nhân rộng mô hình phòng chống tai nạn lao động, BNN tại các doanh nghiệp.

- Tổ chức đào tạo, tập huấn cho lãnh đạo, cán bộ công đoàn làm công tác ATVSLĐ các cấp, an toàn vệ sinh viên và NLD về công tác ATVSLĐ, chăm sóc sức khỏe, phòng chống BNN; nâng cao năng lực sơ cứu, cấp cứu và tư vấn chính

sách pháp luật, khả năng lao động phù hợp với sức khỏe tại nơi làm việc cho cán bộ công đoàn làm công tác ATVSLĐ và đội ngũ an toàn vệ sinh viên tại cơ sở.

- Nâng cao năng lực đối thoại, thương lượng tập thể về thời giờ làm việc, ATVSLĐ cho cán bộ công đoàn, đề họ trao đổi, đề xuất với doanh nghiệp phân công công việc hợp lý theo tình trạng sức khỏe của NLĐ tránh việc để NLĐ làm việc quá sức, quá tải ảnh hưởng đến sức khỏe; tổ chức khám sức khỏe trước khi bố trí công việc cho NLĐ; khám sức khỏe định kỳ, khám phát hiện BNN theo quy định; đề xuất khám chuyên sâu cho NLĐ làm việc trong điều kiện có yếu tố nguy hiểm, yếu tố có hại; quan tâm và nâng cao sức khỏe, giảm tình trạng mắc các bệnh về sức khỏe sinh sản, sức khỏe tình dục của NLĐ thông qua việc thực hiện các mô hình tư vấn và cung cấp dịch vụ sức khỏe sinh sản.

- Tăng cường năng lực cho cán bộ công đoàn giám sát, tham gia thanh tra, kiểm tra việc thực hiện chính sách, pháp luật về ATVSLĐ và chăm sóc sức khỏe NLĐ, kỹ năng tham gia đoàn điều tra tai nạn lao động, BNN để kịp thời phát hiện các hành vi vi phạm pháp luật của doanh nghiệp, cơ sở sản xuất, đại diện, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng cho NLĐ.

6. Tổ chức phong trào thi đua về ATVSLĐ

- Phối hợp với NSDLĐ tổ chức phát động và thực hiện phong trào thi đua về ATVSLĐ, phong trào quần chúng làm công tác ATVSLĐ; phong trào tự cải thiện điều kiện lao động tại nơi làm việc; tiếp tục đẩy mạnh phong trào “Xanh - Sạch - Đẹp, Bảo đảm ATVSLĐ”, cụ thể hóa thành các phong trào thi đua phù hợp với điều kiện của địa phương, ngành, doanh nghiệp qua đó thúc đẩy sự tham gia của NSDLĐ và NLĐ trong việc bảo đảm ATVSLĐ.

- Xây dựng và nhân rộng các mô hình, cách làm hay, sáng tạo của công đoàn các cấp trong việc phát hiện, quản lý các nguy cơ rủi ro và thực hiện cải thiện điều kiện làm việc giảm thiểu tai nạn lao động, BNN.

- Xây dựng đề án thực hiện phong trào văn hóa an toàn lao động tại nơi làm việc

- Tổ chức động viên, khen thưởng kịp thời đoàn viên, NLĐ có các sáng kiến, giải pháp cải tiến kỹ thuật, cải thiện điều kiện làm việc, nâng cao năng suất lao động và bảo đảm ATVSLĐ.

- Tổ chức các cuộc thi (trực tiếp, online...) tìm hiểu về công tác ATVSLĐ, chăm sóc sức khỏe NLĐ; hội thi an toàn vệ sinh viên giỏi...

- Phối hợp với cơ quan chuyên môn đồng cấp tổ chức các hội thi sáng tạo khoa học kỹ thuật, trong đó có nội dung về ATVSLĐ và chăm sóc sức khỏe NLĐ.

7. Đẩy mạnh các hoạt động nghiên cứu khoa học:

- Đẩy mạnh công tác nghiên cứu các đề tài khoa học về ATVSLĐ, chăm sóc sức khỏe NLĐ, phòng chống bệnh nghề nghiệp.

- Tham gia nghiên cứu áp dụng và đề xuất xây dựng các tiêu chuẩn, quy chuẩn, các phương pháp đánh giá, kiểm soát rủi ro, các phương pháp chẩn đoán, phát hiện sớm và dự phòng BNN. Nghiên cứu, xây dựng tiêu chí đánh giá xếp loại doanh nghiệp đảm bảo an toàn cho NLĐ.

- Triển khai và áp dụng các đề tài khoa học về ATVSLĐ, chăm sóc sức khỏe NLD, phòng chống BNN đã được nghiệm thu vào thực tế.

- Tăng cường các hoạt động nghiên cứu, bổ sung các yếu tố vệ sinh lao động và BNN phát sinh trong điều kiện mới; làm cơ sở đề xuất bổ sung BNN vào danh mục các BNN được hưởng bảo hiểm xã hội; danh mục nghề, công việc đặc biệt nặng nhọc, độc hại, nguy hiểm được hưởng bảo hiểm xã hội.

IV. KINH PHÍ THỰC HIỆN

- Kinh phí nhà nước cấp và các nguồn hợp pháp khác.

- Kinh phí thực hiện từ nguồn tài chính công đoàn trong dự toán hàng năm của công đoàn các cấp.

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Công đoàn Nông nghiệp và PTNT Việt Nam

- Giao cho Ban Chính sách Pháp luật và Quan hệ lao động là đơn vị thường trực tham mưu giúp Ban thường vụ:

- + Ban hành hướng dẫn thực hiện chương trình chăm sóc và nâng cao sức khỏe NLD, phòng chống BNN cho NLD trong các cấp công đoàn; xây dựng kế hoạch hoạt động cụ thể và tổ chức sơ kết, tổng kết, đánh giá hàng năm hoặc giai đoạn theo chỉ đạo của Tổng Liên đoàn.

- + Phối hợp với các Ban, Văn phòng hướng dẫn các cấp công đoàn trong việc tổ chức truyền thông, giáo dục, tư vấn pháp luật, chính sách về ATVSLĐ và chăm sóc sức khỏe NLD.

- + Tổ chức tập huấn, hội nghị, hội thảo về công tác ATVSLĐ và chăm sóc và nâng cao sức khỏe NLD cho cán bộ công đoàn, NLD.

- + Rà soát, tổng hợp đề xuất, sửa đổi, bổ sung chính sách - pháp luật về ATVSLĐ, chăm sóc sức khỏe NLD trong ngành.

- + Định kỳ báo cáo tổng hợp, đánh giá tình hình thực hiện Chương trình gắn với báo cáo kết quả công tác quan hệ lao động hàng năm gửi về Tổng Liên đoàn và báo cáo sơ kết, tổng kết khi có hướng dẫn của Tổng Liên đoàn.

- Giao cho Ban Tuyên giáo – Nữ công tham mưu chỉ đạo tăng cường tuyên truyền về công tác ATVSLĐ và chăm sóc sức khỏe NLD.

- Các Ban, Văn phòng của Công đoàn Ngành có trách nhiệm phối hợp với Ban Chính sách Pháp luật và Quan hệ lao động tham mưu triển khai thực hiện Hướng dẫn này theo chức năng nhiệm vụ được giao.

2. Các cấp công đoàn trực thuộc

- Căn cứ tình hình thực tế của cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp và hướng dẫn của Công đoàn Ngành xây dựng kế hoạch tổ chức thực hiện tại cấp mình.

- Phối hợp với chính quyền đồng cấp, các cơ sở y tế, cơ quan Lao động Thương binh và Xã hội địa phương tuyên truyền vận động đoàn viên, NLD thực hiện tốt chính sách, pháp luật về công tác ATVSLĐ và chăm sóc sức khỏe NLD tại cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp.

- Định kỳ báo cáo tổng hợp, đánh giá kết quả thực hiện Chương trình gắn với báo cáo kết quả công tác quan hệ lao động hàng năm và báo cáo sơ kết, tổng kết khi có hướng dẫn của Công đoàn Ngành.

Trong quá trình triển khai thực hiện, nếu có vướng mắc đề nghị phản ánh về Công đoàn Ngành (qua Ban Chính sách Pháp luật và Quan hệ Lao động) để xem xét, giải quyết.

Nơi nhận:

- Các công đoàn trực thuộc (t/h);
- Các Ban, VP CĐN (biết t/h);
- Lưu VT, CSPL và QHLD.

**TM. BAN THƯỜNG VỤ
PHÓ CHỦ TỊCH**

Rhân Thị Huệ